

ЗБІРНИК НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ПРАЦЬ

НАУКОВИЙ ВІСНИК НАЦІОНАЛЬНОГО ЛІСОТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ : збірник науково-технічних праць. – Львів : РВВ НЛТУ України. – 2012. – Вип. 22.1. – 404 с.

Збірник публікує науково-технічні праці співробітників вищих навчальних закладів України, науковців з-за кордону, а також спеціалістів лісового і деревообробного комплексу, присвячених різним аспектам освітнянських проблем та наукових досліджень, передового досвіду і впровадження у виробництво здобутих результатів.

Призначений для наукових працівників, аспірантів, інженерів галузі, викладачів вищих навчальних закладів освіти, коледжів і технікумів, студентів старших курсів.

Рекомендовано до друку вченою радою НЛТУ України (протокол № 1 від 26.01.2012 р.). У збірнику розглядаються проблеми лісового та садово-паркового господарства, екології довкілля, технології та устаткування лісовиробничого комплексу, економіки, планування і управління промислового виробництва, інформаційних технологій галузі, а також освітнянські проблеми вищої школи.

Головний редактор: *д.е.н., професор* **Ю.Ю. Туниця** – академік НАН України

Заступник головного редактора: *д.т.н., професор* **Ю.І. Грицюк**

Редакційна колегія:

<i>д.б.н., професор</i>	В.К. Зайка	<i>д.е.н., професор</i>	В.Я. Гуменюк
<i>д.б.н., професор</i>	Г.Т. Криницький	<i>д.е.н., професор</i>	Б.В. Кульчицький
<i>д.б.н., професор</i>	В.І. Парпан	<i>д.е.н., професор</i>	І.М. Синякевич
<i>д.б.н., професор</i>	С.М. Стойко	<i>д.е.н., професор</i>	Ю.І. Стадницький
<i>д.б.н., професор</i>	П.Р. Третяк	<i>д.е.н., професор</i>	Г.С. Шевченко
<i>д.б.н., професор</i>	Р.Т. Гут	<i>к.т.н., професор</i>	М.Г. Адамовський
<i>д.с.-г.н., професор</i>	М.М. Гузь	<i>д.т.н., професор</i>	В.М. Голубець
<i>д.с.-г.н., професор</i>	Ю.М. Дебринюк	<i>д.т.н., професор</i>	Н.І. Библюк
<i>д.с.-г.н., професор</i>	І.Ф. Калущий	<i>д.т.н., професор</i>	П.В. Білей
<i>д.с.-г.н., професор</i>	Л.І. Копій	<i>д.т.н., професор</i>	О.А. Кійко
<i>д.с.-г.н., професор</i>	В.П. Кучерявий	<i>д.т.н., професор</i>	В.М. Максимів
<i>д.с.-г.н., професор</i>	В.П. Рябчук	<i>д.т.н., професор</i>	Я.І. Соколовський

Літературний редактор : **А.Ф. Павлишин, В.В. Дудок, І.І. Гураль**

Відповідальний секретар : **Г.Г. Гриник**

Комп'ютерне макетування : **В.С. Гураков**

Коректори : **Ю.З. Некига, Я.Б. Невелюк, О.П. Лаврова**

Адреса редакції:

79057, м. Львів-57, вул. Ген. Чупринки, 134б, НЛТУ України
Тел.: (032) 240-23-50; 067-944-11-15 **E-mail:** nauk.visnyk@gmail.com

ЗМІСТ

1. ЛІСОВЕ ТА САДОВО-ПАРКОВЕ ГОСПОДАРСТВО 9

В.С. Олійник ПРОЦЕСИ ФОРМУВАННЯ ВОДНОГО РЕЖИМУ ЯЛИНОВИХ ЛІСІВ КАРПАТ	9
В.О. Манойло ВИРОЩУВАННЯ СІЯНЦІВ ДУБА ЗВИЧАЙНОГО У КОНТЕЙНЕРАХ З "ПОВІТРЯНИМ ПІДРІЗАННЯМ" КОРИННЯ	14
Н.Є. Горбенко, О.М. Гриник, О.П. Панасюк, Л.І. Улейська КУЛЬТИВУВАННЯ ФОРМ ЛІСОВИХ РОСЛИН У ПАРКАХ УКРАЇНИ	19
М.М. Горбач, В.М. Іваницька ПІДБІР ҐРУНТІВ ПІД САДИ В ЗАКАРПАТТІ	23
І.П. Любинець АУТФІТОСОЗОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА РІДКІСНИХ ВИДІВ РОСЛИН ЯВОРІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ	29
Н.В. Михайлович ОЦІНКА ДЕКОРАТИВНОСТІ РОСЛИН НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ "СКОЛІВСЬКІ БЕСКИДИ"	33
О.А. Стасюк ОСОБЛИВОСТІ РОСТУ СОСНИ ВЕЙМУТОВОЇ (<i>PINUS STROBUS</i> L.) В УМОВАХ ПОДІЛЛЯ.....	37
К.Ф. Хоменко ІСТОРІЯ КУЛЬТИВУВАННЯ ЧЕРЕМХИ ПІЗНЬОЇ В УКРАЇНІ.....	42
Н.І. Кульчицька-Жигайло ІНТЕРЦЕПЦІЯ РІДКИХ ОПАДІВ ШТУЧНИМИ ЗМІШАНИМИ ДЕРЕВОСТАНАМИ У ВОЛОГІЙ БУКОВІЙ СУЯЛИЧИНІ БЕСКИД ..	45

2. ЕКОЛОГІЯ ДОВКІЛЛЯ..... 52

В.І. Парпан, І.І. Козак, Т.В. Парпан СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ТРАКТУВАННЯ ЛАНДШАФТНОЇ ЕКОЛОГІЇ	52
І.М. Лицур, А.А. Головка ЦІНОВА ПОЛІТИКА У ЛІСОВОМУ ГОСПОДАРСТВІ В КОНТЕКСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЛІСОРЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ.....	56

О.В. Врублевська ЦІНОВА ПОЛІТИКА В СФЕРІ ЛІСОКОРИСТУВАННЯ ТА ЗМІНА РОЛІ ДЕРЖАВИ	63
У.П. Бабкевич ПРИНЦИПИ ЕКОНОМІЧНОГО СТИМУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЩОДО ПОКРАЩЕННЯ ПОГЛИНАННЯ ЛІСОВИМИ ЕКОСИСТЕМАМИ ПАРНИКОВИХ ГАЗІВ.....	70
М.І. Бублик ЕКОЛОГІЧНІ ПЛАТЕЖІ У СКЛАДІ ДЕРЖАВНОЇ СТРАТЕГІЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ	74
О.М. Кушнірчук-Ставнича КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ЗМІЦНЕННЯ ЕКОЛОГО- ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ У КОНТЕКСТІ ПАРАДИГМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	82
У.В. Павлюк ВИЗНАЧЕННЯ ПРІОРИТЕТНИХ НАПРЯМІВ У ПРИРОДОХОРОННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ МІСТА ЛЬВОВА	89

3. ТЕХНОЛОГІЯ ТА УСТАТКУВАННЯ ЛІСОВИРОБНИЧОГО КОМПЛЕКСУ 97

Й.В. Андрашек, Р.Б. Щупаківський АНАЛІЗ ЗМІНИ МЕХАНІЧНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ТЕРМІЧНО МОДИФІКОВАНОЇ ДЕРЕВИНИ КЛЕНА (<i>ACER PSEUDOPLATANUS</i> L.) ТА ЯЛИНИ ЗВИЧАЙНОЇ (<i>PICEA ABIES</i> K.) ШЛЯХОМ ДОСЛІДЖЕННЯ ЇЇ ПОРИСТОЇ СТРУКТУРИ.....	97
О.А. Васильченко, О.О. П'янкova БІОТЕХНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ОТРИМАННЯ ЛИМОННОЇ КИСЛОТИ.....	100
Л.І. Демкевич, М.Ю. Барна, О.В. Сафронова, А.М. Уська ВИКОРИСТАННЯ ХІМІЧНИХ РЕЧОВИН У ТЕКСТИЛЬНІЙ ПРО- МИСЛОВОСТІ ТА ЇХ ТОКСИКОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА	110
А.В. Ляшеник, Л.О. Тисовський, Л.М. Дорундяк, Ю.Р. Дадак ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ БУНКЕРА НА АЕРОДИНАМІКУ ЦИКЛОНА ШЛЯХОМ МОДЕЛЮВАННЯ ПРОЦЕСІВ ЗАСОБАМИ COSMOS FLOWORKS	113
І.І. Матлай, В.М. Жук, М.А. Саницький РОЗРАХУНКОВА ВИТРАТА ТА ЧАС КОНЦЕНТРАЦІЇ ДОЩОВОГО СТОКУ З РАДІАЛЬНИХ У ПЛАНІ БАСЕЙНІВ З ПОСТІЙНИМ ПОЗДОВЖНИМ ПОХИЛОМ	119
Г.В. Нощенко, Д.В. Тимик ВПЛИВ МОДИФІКУВАННЯ ЛУЩЕНОГО ШПОНУ НА рН ЙОГО ПОВЕРХНІ	125

А.Б. Пилип'як, Л.Ф. Дзюба, І.Т. Ребезнюк ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ЗМІНИ НАПРУЖЕННЯ У ВУЗЬКІЙ СТРИЧКОВІЙ ПИЛЦІ ПІД ЧАС ПИЛЯННЯ ДЕРЕВИНИ	129
В.В. Попович ОПТИМІЗАЦІЯ РОЗМІРІВ ЛАНОК КЕРМОВОГО ПРИВОДА ТА ЇХ ПРИВ'ЯЗУВАЛЬНИХ РОЗМІРІВ ДО РАМИ АВТОБУСА ІЗ ЗАЛЕЖНОЮ ПІДВІСКОЮ.....	133
Р.Й. Салдан, І.Р. Шепелюк АНАЛІЗ ВПЛИВУ ПРОЦЕСУ ГІДРОТЕРМІЧНОЇ ОБРОБКИ НА ВЛАСТИВОСТІ ДЕРЕВИНИ БУКА.....	140
М.Б. Сокіл ЗГІННІ КОЛИВАННЯ ГНУЧКИХ ЕЛЕМЕНТІВ СИСТЕМ ПРИВО- ДІВ І СТРУКТУРА РОЗВ'ЯЗКУ ЇХ МАТЕМАТИЧНИХ МОДЕЛЕЙ ..	144

4. ЕКОНОМІКА, ПЛАНУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ В ГАЛУЗЯХ..... 148

Г.І. Башнянин, Ю.І. Турянський, Н.Я. Юрків КАПІТАЛІЗАЦІЯ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ: ПОНЯТТЯ, ТИПИ, ЕФЕКТИВНІСТЬ	148
С.В. Васильчак, Л.Р. Демус ОЦІНКА КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ ПОЗИЧАЛЬНИКА ЯК ОДИН ІЗ МЕТОДІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ БАНКУ	154
Т.Г. Васильців, Л.М. Федюшин КОМПЛЕКСНА ОЦІНКА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПРИВАТНОГО ПІДПРИЄМСТВА "АГРО-СІЧ" ТА ПРІОРИТЕТИ ЇЇ ЗМІЦНЕННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	161
А.В. Івануса, В.З. Холявка АНАЛІЗ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВЕДЕННЯ МИСЛИВСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА В УКРАЇНІ.....	165
О.О. Ільчук, Д.С. Драгініч ВДОСКОНАЛЕННЯ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ПЕРЕДУМОВА ОПТИМАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ НИМ.....	170
І.В. Бариллюк АНАЛІЗ ДЕТЕРМІНАНТ ФОРМУВАННЯ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ БАНКІВ УКРАЇНИ	174
В.І. Блонська, Я.Б. Горлай ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОДУКЦІЇ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ	181
Ф.А. Вазжинський, П.П. Гаврилко ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ.....	185

С.В. Васильчак, М.Ф. Вінтоняк ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОМЕРЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВ ЯК ЕЛЕМЕНТ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ.....	189
І.О. Ворончак ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ МОДЕЛІ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ БІЗНЕСУ: АНАЛІЗ СВІТОВОГО ДОСВІДУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ	195
І.В. Гомонай, Г.Г. Чмерук ПАРАДИГМА РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ ГРОШОВОЇ ПРОПОЗИЦІЇ В ПЕРЕХІДНІЙ ЕКОНОМІЦІ	203
С.П. Грабовенська ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ДИНАМІКА ТУРИСТИЧНИХ ПОТОКІВ В УКРАЇНІ.....	214
М.В. Кмицяк, О.Є. Дендюк, І.Ф. Ясіновська ПРОБЛЕМИ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО БІЗНЕСУ	221
С.Т. Дуда, І.Б. Манчур ОСНОВНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЧНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ	226
Н.І. Дуляба, Л.В. Миник ДОСЛІДЖЕННЯ СУТНОСТІ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА В РІЗНОМАНІТНИХ КОНЦЕПЦІЯХ ЙОГО ФОРМУВАННЯ.....	229
Н.М. Заярна, К.Ю. Демченко РОЛЬ ДЕРЖАВИ У ФУНКЦІОНУВАННІ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ В УМОВАХ КРИЗИ.....	234
В.Л. Кізіма ОСОБЛИВОСТІ ГОСПОДАРЮВАННЯ В ПІДПРИЄМСТВАХ ГОТЕЛЬНОГО КОМПЛЕКСУ	238
Л.П. Коваль ЗМІНИ У СПРОЩЕНІЙ СИСТЕМІ ОПОДАТКУВАННЯ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ФІНАНСОВУ БЕЗПЕКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА	244
Ю.В. Машика СУЧАСНИЙ СТАН РИНКУ ПРАЦІ УКРАЇНИ В УМОВАХ СВІТОВОЇ ФІНАНСОВОЇ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ.....	250
О.О. Коць, Л.П. Бондаренко ФАКТОРИ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ НА ЕТАПІ НАУКОВО- ТЕХНІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАШИНОБУДІВНОГО ВИРОБНИЦТВА ТА ПОКАЗНИКИ ЇХНЬОГО ОЦІНЮВАННЯ	254
Ю.В. Максимець ТИПИ ПІДПРИЄМЦІВ У ВИМІРІ ПОВЕДІНКОВОЇ АКТИВНОСТІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ	262

О.В. Копитко ІНФРАСТРУКТУРНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОПТОВИХ РИНКІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ.....	266
Ю.М. Кушнірчук РЕАЛІЗАЦІЯ ФІСКАЛЬНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПОДАТКІВ НА ЕКОНОМІЧНІ РЕСУРСИ З МЕТОЮ ЗМІЦНЕННЯ БЮДЖЕТНОЇ БЕЗПЕКИ	273
О.В. Мазуренко СПЕЦИФІКА, УМОВИ ТА ФАКТОРИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ	281
О.П. Макар ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМ БОРГОМ ЯК ПЕРЕДУМОВИ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ.....	284
С.М. Макух КОН'ЮНКТУРА ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ НА РИНКУ МІЖНАРОДНИХ ІНВЕСТИЦІЙНИХ РЕСУРСІВ	291
Н.О. Маргіта ФОРМУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАЛУЧЕННЯ ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ У ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ	294
І.А. Маринич, З.Б. Горлай КАЛЬКУЛЮВАННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ НА ПІД- ПРИЄМСТВІ З ВИГОТОВЛЕННЯ ПЛАСТМАСОВИХ ВИРОБІВ ТА ЙОГО УДОСКОНАЛЕННЯ	298
Т.В. Мединська, О.С. Балянда ОСОБЛИВОСТІ РЕФОРМУВАННЯ СПРОЦЕНОЇ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	302
Т.В. Мединська, Р.Ю. Корзун ПОДАТОК НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ У КОНТЕКСТІ РЕФОРМУВАННЯ ПОДАТКОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ.	308
І.М. Поліщук ОСОБЛИВОСТІ ВЕДЕННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	313
І.С. Скоропад, Л.О. Ніконова ЗНАЧЕННЯ БЮДЖЕТУ ДЛЯ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ ДЕРЖАВИ	322
Т.В. Смиковчук МОДЕЛЬ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ.....	326
О.С. Червінська, Н.Ю. Піксайкін ЕФЕКТИВНІСТЬ ФУНКЦІОНУВАННЯ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ	332
Г.Т. Шелестак СУТНІСТЬ І ЗНАЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ НЕБАНКІВСЬКИХ ФІНАНСОВИХ ІНСТИТУТІВ У РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОГО ПОСЕРЕДНИЦТВА	336

5. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ГАЛУЗІ 343

І.М. Озарків, І.А. Соколовський, О.І. Озарків, В.С. Козар
КІНЕТИКА І ДИНАМІКА ПРОЦЕСУ СУШННЯ КАПІЛЯРНО-ПОРИСТИХ КОЛОЇДНИХ МАТЕРІАЛІВ..... 343

Л.М. Буюк, В.К. Паучок
МАТЕМАТИЧНА МОДЕЛЬ ІНВЕСТУВАННЯ В НИЗЬКОПРОДУКТИВНУ ЕКОНОМІКУ 346

О.І. Бринь, П.А. Бехта
МОДЕЛЮВАННЯ ПРОЦЕСУ ПРОГРІВАННЯ ПРОСОЧЕНОГО АНТИПРЕНОМ ШПОНУ ПІД ЧАС ПРЕСУВАННЯ ВОГНЕСТІЙКОЇ ФАНЕРИ 358

В.М. Онишкевич, Х.О. Гапалаяк
УРАХУВАННЯ СТОХАСТИЧНОСТІ В ГЛОБАЛЬНИХ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИХ МАТЕМАТИЧНИХ МОДЕЛЯХ 361

О.С. Бойченко, В.В. Вороніков, М.І. Сичевський
МЕТОДИКА ЗНАХОДЖЕННЯ ОСНОВНИХ ХАРАКТЕРИСТИК ПЕРСПЕКТИВНИХ АВТОМАТИЗОВАНИХ СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ ПІДРОЗДІЛІВ НА БАЗІ БЕЗДРОТОВИХ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ МЕРЕЖ ІЗ ДИНАМІЧНО ЗМІНЮВАНОЮ ТОПОЛОГІЄЮ 366

6. ОСВІТЯНСЬКІ ПРОБЛЕМИ ВИЩОЇ ШКОЛИ 373

М.М. Mykolaychuk, V.V. Zasadko, M.P. Tyshchenko
CHALLENGERS FOR HEALTH CARE SECTOR REFORM AT THE LOCAL LEVEL IN UKRAINE 373

Н.В. Савчук, Х.В. Радкевич, Л.Л. Зозуля
ПРОБЛЕМИ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ..... 384

В.Є. Слюсаренко
ОЦІНКА ОСНОВНИХ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В ОБЛАСТЯХ УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТ..... 389

А.Р. Стецик
КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМНИЦТВА..... 395

ДО ВІДОМА АВТОРІВ СТАТЕЙ 403

1. ЛІСОВЕ ТА САДОВО-ПАРКОВЕ ГОСПОДАРСТВО

УДК 630*116(23)

Проф. В.С. Олійник, д-р с.-г. наук –

Прикарпатський НУ ім. Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ

ПРОЦЕСИ ФОРМУВАННЯ ВОДНОГО РЕЖИМУ ЯЛИНОВИХ ЛІСІВ КАРПАТ

Розглянуто вплив розвитку молодого ялинового насадження на динаміку надходження атмосферних опадів до ґрунту, його вологість і промерзання, нагромадження і танення снігу, випаровування вологи та формування різних видів стоку води.

Ключові слова: рубання лісу, лісовідновлення, молодняк, опади, сніговий покрив, ґрунт, випаровування вологи, стік води.

До найменш вивчених питань лісової гідрології належить тривалість відновлення, порушеного головними рубаннями лісу водного режиму формування його нового покоління. З лісівничих позицій з'ясування цієї закономірності має важливе значення для встановлення екологічно допустимих площ зрубів, термінів їх примикання та оптимізації вікової структури насаджень гірських водозборів.

На цей час теоретично і, частково, експериментально доведено [1, 2, 7, 9], що розвиток молодого покоління лісу сприяє наростанню сумарного випаровування вологи, внаслідок чого зменшується викликана рубанням надбавка поверхневого стоку води. Цей процес довготривалий. Залежно від ступеня порушеності лісового середовища під час головного користування, місцевих природних і лісорослинних умов, особливостей формування молодняків та інших чинників, відновлення первісних показників стоку може тривати від 10-15 до 30-40 років. Кількісну оцінку позитивної динаміки окремих складників водного режиму через лісовідновлення і розвиток лісу в літературі висвітлено вкрай слабо. Особливо це стосується відновлення гідрологічних властивостей ґрунту, а також опадо- і снігорегулювальної ролі лісу. Для надмірно зволжених умов Карпат найактуальніше є визначення тривалості відновлення схилового стоку води, що є основним мірилом паводкорегулювальної здатності лісу.

Вивчення названих питань було частиною лісогідрологічних досліджень, що ми проводилися на стаціонарі "Хрипелів" УкрНДГірліс у 1972-2010 рр. Він розташований на гіпсометричних рівнях 840-1240 м н.р.м. в умовах вологої буково-ялицевої рамені, що із зростанням висоти переходить у відповідну сурамінь. Домінантний склад насаджень 7Ял2Бк1Яц. Тут на малих водозборах, площами 25,7-36,8 га, загальноприйнятими методами вивчали опади, сніговий покрив, гідрологічний режим ґрунту, стік води й інші ланки вологообміну. Детальну характеристику стаціонару і його об'єктів наведено у публікаціях [6, 10]. Спочатку дослідження проводилися на лісовкритих басейнах. З аналізу гідрологічних характеристик за 1961-1973 рр., який здійсни-